



Vreme: 07.08.2017 00:22

Medij: www.vesti-online.com

Link: <http://www.vesti-online.com/Vesti/Srbija/661507/Cuvar-bastine-Dragomir-Antonic-Ucio-da-kuvam-ko->

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Čuvar baštine - Dragomir Antonić: Učio da kuvam k'o ženski Petko

9161



Čuvar baštine - Dragomir Antonić: Učio da kuvam k'o ženski Petko Poznati etnolog Dragomir Antonić kaže da je profesiju izabrao slučajno, ali ju je toliko zavoleo da sada ne bi mogao da se bavi nekim drugim poslom. Nakon završenog fakulteta radio je u Etnografskom institutu Srpske akademije nauka i umetnosti sve do 2001.

Na mestu direktora Etnografskog muzeja Srbije proveo je od 2001. do 2003. Od studentskih dana bio je stalni spoljni saradnik RTS-a i to u Naučnom programu. Uradio je scenario i napisao tekst za više od 40 emisija o narodnim običajima.

Napisao je "Srpski narodni kalendar", "Običajnik kod Srba", "Posni jelovnik", "Običajni bonton", "Bombardovanje se nastavlja", "Sve o afrodizijacima", "Običaji o Božiću", "Posni kuvar".

Od 2012. svake godine objavljuje "Srpski narodni kalendar" u kome su opisani običaji šta valja, a šta ne valja započinjati i raditi svakog dana u godini.

- Rođen sam u Čačku 9. jula 1948. od oca Lazara i majke Nadežde. Skoro čitavo detinjstvo sve do polaska u školu provodio sam u Požegi kod tetke, majčine sestre. Ona je imala lepu kuću i tu sam se igrao sa drugom decom. Kad sam krenuo u osnovnu školu u Čačak, jedva sam čekao raspuste, hvatao prvi voz, pa kod tetke. Odlazili smo do sela Gornja Dobrinja i tu je bilo dosta dece. Sećam se da smo obožavali da vozimo bicikl, pa smo išli u Arilje ili Rzav. Imali smo svega deset, dvanaest godina. Sećam se da je u Rzavu bila kafana Mlinarev san, napravljena od vodenice i tu sam probao prvo pivo i rakiju. Prirodna domaća rakija je nepravedno osuđena. Štetni su antibiotici, tablete i sva ta hemija. Putovao sam mnogo i svuda ljudi vole da popiju - samo postoji razlika. Na primer, Švedani i Amerikanci piju samo petkom, dok Srbi, Grci, Burmanci to rasporede na celu nedelju, što je zdravija varijanta.

- Tako je i što se tiče jela. Srbi su prirodno imali samo dva obroka, a doručak su nam na prevaru ubacili Englezi posle Prvog svetskog rata. U srpskom selu ustaje se oko pola pet, pet. Popije se rakija, kocka šećera i kafa, pa pravac na posao. Radi se do pola deset, deset, pa onda sledi ručak oko 11 sati. Ukoliko nema sezonskih poslova, seljani se odmaraju sve do pet popodne. Potom se ustaje, hrani se stokom, obavlja muža i večera je oko osam sati. Nakon toga selo ide na počinak.

- Srbi su izuzetno gostoljubiv narod. Kad te kao gosta prime u kuću, zaštićen si kao mečka u vreme lovostaja. Zašto je to tako? Teofanija je prisutna u srpskom narodu. Šta je to teofanija? To znači da Srbi veruju da svetitelji i sam Gospod šeta i obilazi narod svoj i to preobučen. Zbog toga svakog gosta treba lepo dočekati, jer ne znaš ko ti ulazi u kuću. Otuda i običaj da se gostu daju so i hleb. Hleb za one koji su od Boga poslani, a so za svaki slučaj da isterate demone iz gosta namernika. Grudvica soli baca se u čoškove kuće, stavljaju se u kolevku da detence zaštiti od zlih sila!

- Nakon završene osnovne škole, krenuo sam u čačansku gimnaziju. Otac se kao radnik građevinskog preduzeća "Ratko Mitrović" zajedno sa firmom preselio za prestonicu. Sećam se, iz čačanske gimnazije posle drugog razreda prelazim u 13. beogradsku na Banovom brdu. U učioniku ulazi razredna i počinje da nas pita ko je došao iz koje gimnazije. Pa onda čuješ: "Ja sam iz Treće, ja iz Prve beogradske", a kada je pitala mene, ja kao iz topa kažem: "Iz prve čačanske". Onda ona pita pa koliko gimnazija ima u Čačku, a ja kažem: "Pa jedna." Nastupa opšti smeh učenika, ja tako probijam led kao novajlja iz malog grada i od





Vreme: 07.08.2017 00:22

Medij: www.vesti-online.com

Link: <http://www.vesti-online.com/Vesti/Srbija/661507/Cuvar-bastine-Dragomir-Antonic-Ucio-da-kuvam-ko->

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Čuvar baštine - Dragomir Antonić: Učio da kuvam ko ženski Petko

tada su me u razredu svi zvali Čačak.

- Uvek sam humorom probijao led, tako da nikad nisam imao problem sa prilagođavanjem. Etnologiju sam upisao sasvim slučajno. Gledao sam da upišem nešto gde nema matematike. Tako sam polagao prijemni na Pravnom i Filozofskom fakultetu. Sećam se, na Etnologiji je bilo mesta za 25 studenata, prijavilo se 11, a devet je položilo ispit. Onih dvoje što nisu prošli nisu ni primljeni, iako je bilo mesta. Tako je bilo nekad, nisu primili svih 11 samo zato što ima mesta. Kad sam čuo predavanje profesora Mirka Barjaktarevića, batalio sam pravo i odlučio da postanem etnolog. Bio sam vredan student, slušao sam predavanja i nisam varao na ispitima. Učio sam ozbiljno. Etnologija je imala dva smera - opšti, svetski i regionalni. Opredelio sam se za drugi i ozbiljno se posvetio proučavanju srpskih običaja. Kada sam završio fakultet, prvi projekat koji sam radio u Etnografskom institutu bio je iz oblasti narodne ishrane.

- Za početnike su uvek bila dva projekta, narodna ishrana i sprave za oranje. Opredelim se ja za narodnu ishranu i krenem po selima da izučavam narodnu kuhinju. Gledam kako žene kuvaju, pišem, ali vidim da nešto tu ne valja. Shvatim ja da ču morati da naučim da kuvam. Tako negde oko 1974. godine zamolim svoju snajku Stanojku da mi pokaže kako da mesim hleb, kiselim mleko. Zasučem rukave i sve to savladam. Sećam se, u to vreme zvali su me lepi Gagi. Odem ponovo u selo, krenem da kuvam sa domaćicom, domaćin sluša i gleda i vidi da sam stvarno zainteresovan za taj posao, ko neki ženski Petko, pa me lepo puste da radim. Tako sam dosta dobro savladao kuvarske zanate. Što se tiče posne hrane, tu sam najviše učio od popadija.

- Supruga Anđelka, inače advokat u penziji, i ja imamo troje dece, Dunju, Lazara i Đurđinu. Ele, 1995. godine čerka Dunja i sin Lazar prispeše za fakultet. Oboje su se odlučili za Solun. Za troškove i školarinu morao sam mesečno da im obezbedim 2.200 nemačkih maraka, a moja plata baš mala.

Novac za školovanje sam obezbeđivao od mog kuvanja i prodaje "Posnog jelovnika".

- Najteže sam preživeo 1999. godinu i divljačko bombardovanje. Gađali su nas iz čista mira, veliki zločin. Danas trpimo posledice, a idući po selima Srbije vidim i čujem da ljudi obolevaju od posledica bombiNATO-a. Oni koji su nas gađali, pokušavaju da nam kažu da obolevamo od naše hrane. Gledam sve nešto, pa kažem - srpska narodna ishrana je dobra, nije kriva slanina, nego bombe.

- Godine 2004. učlanio sam se u Srpsku radikalnu stranku. Kažu oni meni iz centrale da se kandidujem na izborima i to za odbornika Starog grada. Moj sin Lazar, koji je stručnjak za marketing, došao baš tada u Srbiju na odmor. Radio je na nekom projektu u Iraku. Sedim ja tako i sastavljam materijal za svoj izborni plakat, pišem "Zalagaću se za otvaranje još jednog doma zdravlja", i ko zna šta još i molim ga da mi pomogne. Kaže on meni "Ma, beži, bre". Posle odemo u kafanu na pivo i ja se vratim kući. Kad, ono, zvone telefoni, zovu sa svih strana. Poručuju mi: "Kupi, Antoniću, sutrašnje novine!" Ujutro ista priča, svi zovu i ponavljaju da kupim novine. A na naslovnoj strani dnevne novine piše: "Ne glasajte za mog tatu radikala". Usput je moj sin izlepio i bandere sa istom porukom. Zovu ga na televiziju da priča kako ne treba glasati za njegovog tatu radikala. Zovu ljudi i mene, pa pitaju: "Kakav je to sin, ti ga školovao, a on tako ocu"! Kažem da nema problema, jer svako ima svoje mišljenje. Zvali su ljudi sa Novog Zelanda, iz Jute... Ma nema odakle nisu zvali, tužno im što je politika posvadala oca i sina.

- Ele, rezultat svega je da su radikali dobili osam odborničkih mesta, što je bio veliki uspeh. Ja nisam želeo da budem odbornik, ali za stranku je to bio odličan rezultat. Nakon svega toga sednemo sin i ja u kafanu, a on meni kaže: "Dragec, ti si genije, svi su očekivali da ćeš da kreneš da pljuješ po meni, a ti mrtav 'ladan.' Posle su ljudi pričali da smo se sin i ja dogovorili, jer ta njegova odrečna reklama koju je uradio za mene imala je više efekta nego bilo šta. On mi kaže: "Eto, tako se to radi", a ja njemu uzvratim: "Da sam juče umro, ne bih znao da ta vrsta propagande ima takav odjek." Jedino se njegova majka, a moja supruga malo potresla, jer nije shvatila celu priču.

- Putovao sam po zemljama gde živi naša dijaspora. Poseban utisak na mene je ostavilo okupljanje naših ljudi u manastiru u Himmelstiru u Nemačkoj. Tada je tamo na službi bio vladika Lavrentije. Dijaspora je naša najveća moralna, duhovna i finansijska podrška. Činjenica je da mnogo pomaže svoju rodbinu. Ali, smatram da je najznačnije da pokazuju belom svetu da nije sramota biti Srbin, što bi i mi u Srbiji trebalo da naučimo.

- Slobodno vreme provodim sa unucima. Imamo ih troje, sedmogodišnjeg Relju od crkve Dunje i petogodišnju Drenu i dvogodišnju Anđu od crkve Đurđine.

Od 1976. do 1980. godine je kreirao i rukovodio "Etnološkim projektima proučavanja tradicije i promenama u narodnoj kulturi" na akcijama Mladih istraživača Srbije, čiji je jedan od osnivača.

Radio je na više projekata Etnografskog instituta Srpske akademije nauka i umetnosti.

Od 1991. do 1995. učestvovao je kao autor i vođa etnološke teme u multidisciplinarnom projektu





Vreme: 07.08.2017 00:22

Medij: www.vesti-online.com

Link: <http://www.vesti-online.com/Vesti/Srbija/661507/Cuvar-bastine-Dragomir-Antonic-Ucio-da-kuvam-ko->

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Čuvar baštine - Dragomir Antonić: Učio da kuvam ko ženski Petko

Geografskog instituta SANU, Vlade Srbije i opštine Štrpcce na temu "Ekonomski, prirodni, hidrološki i turistički potencijali Šar planine i Siriničke župe".

Saradnik je na trotomnoj "Enciklopediji pravoslavlja", a u raznim domaćim i stranim časopisima objavio je više od stotinu naučnih, stručnih i popularnih radova iz oblasti etnologije.

Autor je i osnivač duhovne manifestacije Sabor horova pravoslavnih monahinja u selu Četerež u opštini Žabari.

N. S. Preradović - Vesti

